

Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

Bogdanka, 29 maja 2009 roku

Spis treści skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY BILANS	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
(*) W ZWIĄZKU Z PODZIAŁEM AKCJI W STOSUNKU 1:10 (PATRZ NOTA 13) WARTOŚĆ ZYSKU NA AKCJĘ ZOSTAŁA WYLICZONA W OPARCIU O LICZBĘ AKCJI PO PODZIALE	
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	5
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	8
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	8
1. Informacje ogólne.....	8
1.1. Skład Grupy Kapitałowej oraz podstawowy przedmiot jej działalności	8
1.2. Założenie kontynuacji działalności	9
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	9
2.1. Podstawa sporządzenia.....	9
2.2. Konsolidacja	13
2.3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	14
2.4. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	14
2.5. Rzeczowe aktywa trwałe.....	14
2.6. Wartości niematerialne.....	16
2.7. Utrata wartości aktywów niefinansowych	16
2.8. Aktywa finansowe.....	17
2.9. Zapasy	17
2.10. Należności handlowe	17
2.11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17
2.12. Kapitał podstawowy.....	18
2.13. Zobowiązania handlowe.....	18
2.14. Kredyty i pożyczki	18
2.15. Podatek dochodowy bieżący i odroczony	18
2.16. Świadczenia pracownicze	19
2.17. Rezerwy	20
2.18. Ujmowanie przychodów	20
2.19. Leasing.....	21
2.20. Wypłata dywidendy	21
3. Zarządzanie ryzykiem finansowym	21
3.1. Czynniki ryzyka finansowego	21
3.2. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	23
4. Ważne oszacowania i osądy księgowe	23
5. Dodatkowe informacje związane z zastosowaniem Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	25
5.1. Założenia zastosowania MSSF	25
5.2. Uzgodnienie pomiędzy MSSF a stosowanymi uprzednio zasadami rachunkowości.....	26
5.2.1. Uzgodnienie kapitałów	26
* Rok 2007 był ostatnim rokiem, za który sporządzone było skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy wg Ustawy o rachunkowości	26
5.2.2. Uzgodnienie wyniku finansowego	26

* Rok 2007 był ostatnim rokiem, za który sporządzone było skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy wg Ustawy o rachunkowości	26
a) Aktywowanie kosztów wytworzenia wyrobisk	27
b) Wycena środków trwałych do wartości godziwej	27
c) Aktywowanie kosztów znaczących przeglądów	27
d) Koszty zbrojenia ścian rozliczane w czasie	27
e) Korekta rezerwy na świadczenia pracownicze	27
f) Korekta rezerwy na niewykorzystane urlopy	27
g) Ujęcie aktywowanych kosztów w rachunku zysków i strat	27
h) Podatek odroczone	27
i) Wypłata z zysku dla załogi	27
j) Rezerwa na likwidację zakładu górniczego	27
5.2.3. Omówienie istotnych korekt do rachunku przepływów pieniężnych	28
5.2.4. Korekta z tytułu hiperinflacji	29
Zgodnie z wymogami MSR 29 Grupa dokonała przeliczenia kapitału podstawowego w związku z faktem, iż kapitał ten powstał w warunkach hiperinflacji	29
Przeliczenia dokonano w następujący sposób:	29
6. Informacje dotyczące segmentów działalności	30
7. Rzeczowe aktywa trwałe	31
8. Wartości niematerialne	33
9. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	34
10. Instrumenty finansowe według typu	35
10.1. Należności handlowe oraz pozostałe należności	36
11. Zapasy	37
12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	37
13. Kapitał podstawowy	38
14. Pozostałe kapitały	38
15. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	38
16. Kredyty i pożyczki	39
17. Odroczone podatek dochodowy	39
18. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	40
19. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	42
20. Przychody ze sprzedaży	44
21. Koszty według rodzaju	44
22. Pozostałe przychody	44
23. Pozostałe koszty	45
24. Pozostałe zyski / (straty) netto	45
25. Przychody i koszty finansowe	45
26. Podatek dochodowy	46
27. Zysk na jedną akcję	46
28. Dywidenda na akcję	47
29. Wpływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	48
30. Pozycje warunkowe	49
31. Przyszłe zobowiązania umowne	49
32. Transakcje z podmiotami powiązanymi	49
33. Zdarzenia po dniu bilansowym	51
34. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	51

Skonsolidowany bilans

	Nota	31.12.2008	31.12.2007
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	7	1.333.959	1.158.277
Wartości niematerialne	8	10.141	11.415
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	9	8	107
Należności handlowe oraz pozostałe należności	10.1	852	492
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12	41.073	36.257
		<u>1.386.033</u>	<u>1.206.548</u>
Aktywa obrotowe			
Zapasy	11	35.055	41.775
Należności handlowe oraz pozostałe należności	10.1	135.783	101.576
Nadpłacony podatek dochodowy		685	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12	99.874	48.499
		<u>271.397</u>	<u>191.850</u>
RAZEM AKTYWA		<u>1.657.430</u>	<u>1.398.398</u>
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Akcje zwykłe	13	246.158	246.158
Pozostałe kapitały	14	400.015	325.540
Zyski zatrzymane		460.090	384.194
		<u>1.106.263</u>	<u>955.892</u>
Udziały mniejszości		9.485	9.735
Razem kapitał własny		<u>1.115.748</u>	<u>965.627</u>
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	16	-	30.000
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	57.346	62.911
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	18	101.549	85.967
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	19	54.337	44.300
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	15	9.622	7.877
		<u>222.854</u>	<u>231.055</u>
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty i pożyczki	16	100.000	20.000
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	3.569
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	18	18.877	14.590
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	19	51.948	6.136
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	15	148.003	157.421
		<u>318.828</u>	<u>201.716</u>
Razem zobowiązania		<u>541.682</u>	<u>432.771</u>
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		<u>1.657.430</u>	<u>1.398.398</u>

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2008 roku	2007 roku
Przychody ze sprzedaży	20	1.033.275	862.529
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	21	(727.864)	(643.397)
Zysk brutto		305.411	219.132
Koszty sprzedaży		(40.584)	(53.135)
Koszty administracyjne		(53.018)	(41.971)
Pozostałe przychody	22	1.222	3.562
Pozostałe koszty	23	(3.707)	(4.110)
Pozostałe zyski/(straty) - netto	24	(5.867)	(2.128)
Zysk operacyjny		203.457	121.350
Przychody finansowe	25	7.609	3.866
Koszty finansowe	25	(9.060)	(2.652)
Koszty finansowe – netto	25	(1.451)	1.214
Udział w (stratach)/zyskach jednostek stowarzyszonych		(99)	(423)
Zysk przed opodatkowaniem		201.907	122.141
Podatek dochodowy	26	(46.116)	(27.840)
Zysk netto roku obrotowego		155.791	94.301
z tego:			
- przypadający na akcjonariuszy Spółki		156.009	94.118
- przypadający na udziały mniejszości		(218)	183
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki w ciągu roku (wyrażony w PLN na jedną akcję)			
- podstawowy	27	6,78	4,09
- rozwodniony	27	6,78	4,09

(*) W związku z podziałem akcji w stosunku 1:10 (patrz nota 13) wartość zysku na akcję została wyliczona w oparciu o liczbę akcji po podziale

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy Spółki					
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały mniejszości	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2007 roku	246.158	299.101	366.523	911.782	9.552	921.334
Zysk netto roku obrotowego	-	-	94.118	94.118	183	94.301
Suma przychodów i kosztów ujętych za rok 2007	-	-	94.118	94.118	183	94.301
Dywidendy dotyczące roku 2006	-	-	(50.008)	(50.008)	-	(50.008)
Przeniesienie wyniku 2006 roku	-	26.439	(26.439)	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 roku	246.158	325.540	384.194	955.892	9.735	965.627
Stan na 1 stycznia 2008 roku	246.158	325.540	384.194	955.892	9.735	965.627
Zysk netto roku obrotowego	-	-	156.009	156.009	(218)	155.791
Suma przychodów i kosztów ujętych za rok 2008	-	-	156.009	156.009	(218)	155.791
Dywidendy dotyczące roku 2007	-	-	(5.638)	(5.638)	(33)	(5.671)
Przeniesienie wyniku 2007 roku	-	74.475	(74.475)	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 roku	246.158	400.015	460.090	1.106.263	9.484	1.115.747

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2008 roku	2007 roku
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	29	395.251	228.340
Odsetki zapłacone		(5.522)	(807)
Podatek dochodowy zapłacony		(55.934)	(17.168)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		333.795	210.365
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	29	(327.928)	(260.797)
Nabycie wartości niematerialnych	8	(858)	(1.605)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		337	11.632
Odsetki otrzymane		6.734	3.782
Nabycie udziałów w jednostkach stowarzyszonych		-	-
Wpływy z tytułu gromadzenia środków pieniężnych na rachunku bankowym Funduszu Likwidacji Kopalń		(4.815)	(5.587)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(326.530)	(252.575)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Otrzymane kredyty i pożyczki		70.000	50.000
Spłacone kredyty i pożyczki		(20.000)	-
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Spółki		(5.638)	(50.009)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym		(33)	-
Pozostałe przepływy netto z działalności finansowej		(219)	(30)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		44.110	(39)
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		51.375	(42.249)
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu		48.499	90.748
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu		99.874	48.499

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Informacja dodatkowa

1. Informacje ogólne

1.1. Skład Grupy Kapitałowej oraz podstawowy przedmiot jej działalności

W skład Grupy Kapitałowej Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. (zwanej dalej „Grupą”) wchodzić niżej wymienione Spółki:

Jednostka dominująca – Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. jest spółką akcyjną, działającą na podstawie przepisów prawa polskiego. Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego o nazwie Kopalnia Węgla Kamiennego „Bogdanka” z siedzibą w Bogdance na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Akt przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w Jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa pod firmą: Kopalnia Węgla Kamiennego „Bogdanka” S.A. sporządzony został dnia 1 marca 1993 roku (Repertorium A Nr 855/1993) przez Notariusza Jacka Wojdyło prowadzącego Kancelarie Notarialną w Katowicach przy ul. Kopernika 26.

Spółka została wpisana w Dziale B pod numerem H - 2993 do Rejestru Handlowego Sądu Rejonowego w Lublinie VIII Wydział Gospodarczy, na podstawie prawomocnego postanowienia tego Sądu wydanego dnia 30 kwietnia 1993 roku (Sygnatura akt HB – 2993, Ns. Rej. H 669/93).

Dnia 26 marca 2001 roku Lubelski Węgiel „Bogdanka” Spółka Akcyjna została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS – 0000004549.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki, według Europejskiej Klasyfikacji Działalności (EKD 1010), jest górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego.

Jednostka zależna „Łęczyńska Energetyka” Sp. z o.o. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

W jednostce zależnej „Łęczyńska Energetyka” Sp. z o.o. Jednostka dominująca posiadała na 31 grudnia 2008 roku 88,70% udziałów w kapitale.

„Łęczyńska Energetyka” Sp. z o.o. świadczy usługi na rzecz kopalni w zakresie dostaw energii cieplnej oraz prowadzi gospodarkę wodno-ściekową. Spółka prowadzi również działalność w zakresie budowy i remontów instalacji ciepłowniczych, wodociągowych i kanalizacyjnych. Dniem bilansowym spółki jest 31 maja.

Jednostki stowarzyszane z Grupą to:

Jednostka stowarzyszona EKSPERT Sp. z o.o. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

W jednostce stowarzyszonej EKSPERT Sp. z o.o. „Łęczyńska Energetyka” Sp. z o.o. posiadała na 31 grudnia 2008 roku 50% udziałów w kapitale.

Jednostka stowarzyszona Górnik Łączna S.A. z siedzibą przy Al. Jana Pawła II 13, 21-010 Łączna.

W jednostce stowarzyszonej Górnik Łączna S. A. Jednostka dominująca posiadała na 31 grudnia 2008 roku 35% udziałów w kapitale.

1.2. Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości przez jednostki wchodzące w skład Grupy oraz, że nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności poszczególnych podmiotów Grupy.

Jeżeli po sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki Grupy otrzymają informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie, lub które powodują, że założenie kontynuowania działalności przez Grupę nie jest uzasadnione, Zarząd Lubelskiego Węgla „Bogdanka” S.A. jest upoważniony do wprowadzenia poprawek do skonsolidowanego sprawozdania finansowego do momentu jego zatwierdzenia. Nie wyklucza to możliwości wprowadzenia w okresach późniejszych retrospektywnych zmian do skonsolidowanego sprawozdania finansowego w związku z korektami błędów lub zmian zasad rachunkowości zgodnie z MSR 8.

Zdaniem Zarządu Lubelskiego Węgla „Bogdanka” S.A., nie istnieją obecnie okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej stosowano przy zachowaniu zasady ciągłości we wszystkich prezentowanych latach obrotowych.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z uwzględnieniem wyceny do wartości godziwej niektórych składników rzeczowych aktywów trwałych w związku z przyjęciem wartości godziwej jako domniemanego kosztu, która to wycena wykonana została na dzień przejścia na MSSF, czyli na 1 stycznia 2005 roku.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnego z MSSF wymaga wykorzystywania pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od zarządu własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, które wymagają większej dozy osądu, bardziej złożone lub takie, dla których założenia i szacunki są istotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujawnione są w nocie 4.

- (a) *Standardy, zmiany i interpretacje istniejących standardów, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę.*

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów lub interpretacji:

- MSR 1 (zmiana) – Prezentacja sprawozdań finansowych.
Zmieniony MSR 1 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) 6 września 2007 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie. Wprowadzone zmiany dotyczą głównie kwestii prezentacyjnych w zakresie zmian kapitałów własnych i miały na celu poprawę zdolności użytkowników sprawozdań finansowych do analizy i porównań informacji w nich zawartych.
Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionego standardu.

- **MSR 23 (zmiana) – Koszty finansowania zewnętrznego** (obowiązuje od 1 stycznia 2009 roku). Zmiana wymaga od jednostek gospodarczych kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego, związanych bezpośrednio z nabyciem, budową lub wytworzeniem kwalifikującego się składnika aktywów (tj. takiego, którego przygotowanie do użytkowania lub sprzedaży wymaga znacznej ilości czasu) jako kosztów wytworzenia tego składnika aktywów. Możliwość traktowania takich kosztów finansowania zewnętrznego jako kosztów okresu zostanie wyeliminowana.
Grupa zastosuje MSR 23 (ze zmianami) od 1 stycznia 2009 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionego standardu.
- **MSR 27 (zmiana) – Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe.**
Zmieniony MSR 27 został opublikowany przez RMSR 10 stycznia 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie. Standard wymaga, aby efekty transakcji z udziałowcami mniejszościowymi były ujmowane bezpośrednio w kapitale, o ile zachowana jest kontrola nad jednostką przez dotychczasową jednostkę dominującą. Standard również uszczegóławia sposób ujęcia w przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną, tzn. wymaga przeszacowania pozostałych udziałów do wartości godziwej i ujęcie różnicy w rachunku zysków i strat.
Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmieniony MSR 27 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.
Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionego standardu.
- **MSSF 2 (zmiana) – Płatności w formie akcji.**
Zmiana do MSSF 2 została opublikowana przez RMSR 17 stycznia 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie. Zmiana do Standardu dotyczy dwóch kwestii: wyjaśnia, że warunkami nabycia uprawnień są tylko warunki świadczenia usługi oraz warunek związany z wynikami operacyjnymi jednostki. Pozostałe cechy programu płatności w formie akcji nie są uznawane jako warunki nabycia uprawnień. Standard wyjaśnia, że ujęcie księgowe anulowania programu przez jednostkę lub inną stronę transakcji powinno być takie samo.
Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionego standardu.
- **MSSF 7 (zmiana) – Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji.** Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji” zostały opublikowane przez RMSR 5 marca 2009 r. i obowiązują od dnia 1 stycznia 2009 r. Zmiany wprowadzają trzystopniową hierarchię na potrzeby ujawniania wyceny wartości godziwej oraz wymóg zamieszczania dodatkowych ujawnień dotyczących względnej wiarygodności wyceny wartości godziwej. Ponadto zmiany wyjaśniają i rozszerzają istniejące wcześniej wymagania w zakresie ujawnień dotyczących ryzyka płynności.
Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiany do MSSF 7 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską. Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionego standardu.
- **MSSF 8 – Segmenty operacyjne** (obowiązuje od 1 stycznia 2009 roku). MSSF 8 zastępuje MSR 14 i dopasowuje sprawozdawczość dotyczącą segmentów działalności do amerykańskiego standardu SFAS 131 „Ujawnienie dotyczące segmentów działalności przedsiębiorstwa oraz informacje odońne”. Nowy standard wymaga „podejścia zarządczego”, zgodnie z którym informacje dotyczące segmentów działalności są przedstawiane na tej samej podstawie, co informacje stosowane dla celów sprawozdawczości zarządczej. Grupa będzie stosowała MSSF 8 od 1 stycznia 2009 roku.
Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionego standardu.
- **Poprawki do MSSF 2008.**
RMSR opublikowała „Poprawki do MSSF”, które zmieniają 20 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Większość zmian będzie obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku.
Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionych zmienionych standardów.
- **Zmiany do MSSF 1 – Zastosowanie MSSF po raz pierwszy i MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe**
Zmiany do MSSF 1 i MSR 27 zostały opublikowane przez RMSR 22 maja 2008 roku i obowiązują dla

okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie.

Zmiany pozwalają na zastosowanie jako „domniemany koszt” albo wartość godziwą albo wartość bilansową ustaloną według dotychczasowych zasad rachunkowości dla jednostek zależnych, stowarzyszonych oraz współzależnych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. Ponadto wyeliminowano definicję *metody kosztowej* i zastąpiono zasadą rozpoznania przychodu w związku z otrzymanymi dywidendami w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa jest w trakcie szacowania potencjalnego wpływu zastosowania wyżej wymienionych standardów.

- KIMSF 17 – Dystrybucja do właścicieli aktywów niebędących środkami pieniężnymi. Interpretacja KIMSF 17 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 27 listopada 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie momentu rozpoznania dywidendy, wyceny dywidendy oraz ujęcia różnicy pomiędzy wartością dywidendy a wartością bilansową dystrybuowanych aktywów. Interpretacja wymaga także ujawnienia dodatkowych informacji w przypadku, gdy aktywa przeznaczone do dystrybucji spełniają kryteria uznania za działalność zaniechaną.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wyżej wymienionej interpretacji.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 17 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską

- KIMSF 18 – Przeniesienie aktywów od klientów. Interpretacja KIMSF 18 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 29 stycznia 2009 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne zakresie ujęcia przeniesienia aktywów od klientów, mianowicie, sytuacje, w których spełniona jest definicja aktywa, identyfikację oddzielnie identyfikowalnych usług (świadczonych usług w zamian za przeniesione aktywo), ujęcie przychodu i ujęcie środków pieniężnych uzyskanych od klientów.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wyżej wymienionej interpretacji.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 18 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Grupa zastosuje standardy i interpretacje mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności od momentu ich wejścia w życie.

- (b) *Interpretacje istniejących standardów, które nie są jeszcze obowiązujące i nie mają zastosowania do działalności Grupy.*

Opublikowane zostały następujące interpretacje do istniejących standardów, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych Grupy rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później, ale nie dotyczą jej działalności:

- Zmiany do MSR 32 – Instrumenty finansowe: Prezentacja i MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych. Zmiany do MSR 32 i MSR 1 zostały opublikowane przez RMSR 14 lutego 2008 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie. Zmiany odnoszą się do podejścia księgowego dla niektórych instrumentów finansowych, które charakteryzują się podobieństwem do instrumentów kapitałowych, ale są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe. Zgodnie z nowym wymogiem Standardu instrumenty finansowe, takie jak instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz instrumenty, które nakładają na spółkę obowiązek wypłaty udziału w aktywach netto tylko w przypadku likwidacji spółki, po spełnieniu określonych warunków, są prezentowane jako kapitał własny.

Powyższe zmiany nie mają zastosowania do działalności Grupy, ponieważ nie była ona stroną transakcji opisanych powyżej.

- MSSF 3 (zmiana) – Połączenia jednostek gospodarczych.

Zmieniony MSSF 3 został opublikowany przez RMSR 10 stycznia 2008 roku i obowiązuje dla połączeń jednostek gospodarczych z datą nabycia przypadającą na 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie.

Wprowadzone zmiany zawierają możliwość wyboru ujęcia udziałów mniejszości albo według wartości godziwej albo ich udziału w wartości godziwej zidentyfikowanych aktywów netto, przeszacowanie dotychczas posiadanych w nabytej jednostce udziałów do wartości godziwej z odniesieniem różnicy do rachunku zysków i strat oraz dodatkowe wytyczne dla zastosowania metody nabycia, w tym traktowanie kosztów transakcji jako kosztów okresu, w którym zostały one poniesione. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmieniony MSSF 3 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską. Zmiana MSSF 3 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ w badanym okresie nie miały miejsca połączenia jednostek.

- Zmiany do MSR 39 – Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – Kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną. Zmiany do MSR 39 „Kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną” zostały opublikowane przez RMSR 31 lipca 2008 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie. Zmiany zawierają wyjaśnienie jak należy w szczególnych okolicznościach stosować zasady określające, czy zabezpieczane ryzyko lub część przepływów pieniężnych spełniają kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną. Wprowadzono zakaz wyznaczania inflacji jako możliwego do zabezpieczenia komponentu instrumentu dłużnego o stałej stopie procentowej. Zmiany zabraniają także włączania wartości czasowej do jednostronnie zabezpieczanego ryzyka, gdy opcje traktuje się jako instrument zabezpieczający. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, powyżej opisane zmiany do MSR 37 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską. Powyższe zmiany nie mają zastosowania do działalności Grupy, ponieważ nie stosuje ona rachunkowości zabezpieczeń.
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: Ujmowanie i wycena” i MSSF 7 „Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji”. Zmiany do MSR 39 i MSSF 7 zostały opublikowane przez RMSR 13 października 2008 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2008 roku lub po tej dacie. Zmiany związane są z działaniami RMSR w związku z kryzysem kredytowym. Zmiany zezwalają jednostkom dokonywać reklasyfikacji aktywów finansowych pomiędzy poszczególnymi kategoriami, gdy spełnione są określone w standardzie warunki. Powyższe zmiany nie mają zastosowania do działalności Grupy, ponieważ nie posiada ona instrumentów kwalifikujących się do reklasyfikacji.
- KIMSF 12 – Porozumienia o świadczeniu usług publicznych. Interpretacja KIMSF 12 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 30 listopada 2006 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 30 marca 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie zastosowania istniejących standardów przez podmioty uczestniczące w umowach koncesji na usługi między sektorem publicznym a prywatnym. KIMSF 12 dotyczy umów, w których zlecający kontroluje to, jakie usługi operator dostarczy przy pomocy infrastruktury, komu świadczy te usługi i za jaką cenę. Interpretacja ta nie ma zastosowania do działalności Grupy.
- KIMSF 13 – Programy lojalnościowe (obowiązuje od 1 lipca 2008 roku). KIMSF 13 wyjaśnia, że w przypadkach, gdy towary lub usługi są sprzedawane razem z zachętami budującymi lojalność klienta (np. punktami lojalnościowymi lub produktami darmowymi), mamy do czynienia z umową o wielu elementach, oraz że wynagrodzenie należne od klienta jest alokowane między elementami umowy według wartości godziwej. KIMSF 13 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ żadna z jej spółek nie prowadzi żadnych programów lojalnościowych.
- KIMSF 14 – Pułap dla aktywów z tytułu programu określonych świadczeń, minimalne wymogi w zakresie finansowania i ich wzajemne oddziaływanie. Interpretacja KIMSF 14 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 5 lipca 2007 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne jak zgodnie z MSR 19 należy dokonać oceny pułapu dla nadwyżki wartości godziwej aktywów programu ponad bieżącą wartość zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, która może być rozpoznana jako aktywo. Ponadto, KIMSF 14 objaśnia, w jaki sposób statutowe lub umowne wymogi w zakresie minimalnego finansowania mogą wpływać na wysokość aktywa lub zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń. Interpretacja nie ma zastosowania do działalności Grupy, gdyż nie posiada ona aktywów z tyt. programu określonych świadczeń.
- KIMSF 15 – Umowy w zakresie sektora nieruchomości. Interpretacja KIMSF 15 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej

Sprawozdawczości Finansowej w dniu 3 lipca 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne jak należy dokonać oceny umowy o usługi budowlane, aby określić, czy jej skutki powinny być prezentowane w sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSR 11 Umowy o usługę budowlaną czy MSR 18 Przychody. Ponadto, KIMSF 15 wskazuje, w którym momencie należy rozpoznać przychód z tytułu wykonania usługi budowlanej.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 15 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską

Interpretacja ta nie ma zastosowania do działalności Grupy, gdyż nie wykonuje ona usług budowlanych.

- KIMSF 16 – Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną.

Interpretacja KIMSF 16 została wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 3 lipca 2008 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 października 2008 roku lub po tej dacie. Interpretacja ta zawiera ogólne wytyczne dotyczące określenia, czy istnieje ryzyko zmian kursów walutowych w zakresie waluty funkcjonalnej jednostki zagranicznej i waluty prezentacji na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej. Ponadto, KIMSF 16 objaśnia, która jednostka w grupie kapitałowej może wykazać instrument zabezpieczający w ramach zabezpieczenia inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, a w szczególności czy jednostka dominująca utrzymująca inwestycję netto w jednostkę zagraniczną musi utrzymywać także instrument zabezpieczający. KIMSF 16 objaśnia także, jak jednostka powinna określać kwoty podlegające reklasyfikacji z kapitału własnego do rachunku zysków i strat dla zarówno instrumentu zabezpieczającego, jak i pozycji zabezpieczanej, gdy jednostka zbywa inwestycję.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, interpretacja KIMSF 16 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Interpretacja ta nie ma zastosowania do działalności Grupy, gdyż nie posiada ona inwestycji w jednostkach zagranicznych.

- Zmiany do KIMSF 9 i MSSF 7 Instrumenty wbudowane. Zmiany do KIMSF 9 i MSSF 7 „Instrumenty wbudowane” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 marca 2009 r. i obowiązują dla okresów rocznych zakończonych 30 czerwca 2009 r. lub po tej dacie. Zmiany precyzują zmiany do MSSF 7 i MSR 39 wydane w październiku 2008 r. w zakresie instrumentów wbudowanych. Zmiany uściślają, że w ramach reklasyfikacji aktywa finansowego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wszystkie instrumenty wbudowane muszą zostać ocenione i, jeżeli to konieczne, odrębnie zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym.

2.2. Konsolidacja

(a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Eliminowane są przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Tam, gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Grupa ujmuje wszystkie zmiany w udziale akcjonariuszy Jednostki dominującej w kapitale własnym, do momentu w którym jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką zależną. Również wszystkie nadwyżki lub straty na nabyciu lub sprzedaży instrumentów kapitałowych udziałom mniejszości są ujmowane bezpośrednio w kapitale jednostki dominującej.

(b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa przestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub zobligowała się do dokonania płatności w imieniu danej jednostki gospodarczej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w tych jednostkach. Eliminowane są również niezrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Tam, gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Zyski i straty w jednostkach stowarzyszonych z tytułu rozwodnienia ujmuje się w rachunku zysków i strat.

2.3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment branżowy to grupa aktywów i rodzajów działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają innym rodzajom ryzyka i przynoszą inne zwroty, niż pozostałe segmenty branżowe. Segment geograficzny dostarcza produkty i usługi w określonym środowisku geograficznym, które podlegają innym rodzajom ryzyka i przynosi inne zwroty, niż w przypadku segmentów funkcjonujących w innych środowiskach gospodarczych.

2.4. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje wyrażone w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną spółek wchodzących w skład Grupy jest polski złoty. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych („PLN”), która jest walutą prezentacji Grupy.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i udziałów w aktywach netto.

2.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez Grupę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartości można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia / koszcie wytworzenia.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia (koszcie wytworzenia) środków trwałych ujmowane są koszty wytworzenia podziemnych wyrobisk korytarzowych (tzw. kapitałnych i ruchowych) i wyrobisk ścianowych wykonywanych w polach eksploatacyjnych pomniejszone o przychody uzyskane ze sprzedaży węgla wydobytego podczas wytworzenia tychże wyrobisk.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia (koszcie wytworzenia) środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje i których obowiązek powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania. W szczególności w wartości początkowej środków trwałych ujemuje się zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych dotyczących działalności górniczej podziemnej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem górniczym podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach przewidywanego harmonogramu likwidacji kopalni.

Na dzień bilansowy, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujemuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunt nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową lub metodą naturalną w celu rozłożenia ich wartości początkowych lub wartości przeszacowanych, pomniejszonych o wartości końcowe, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

• Budynki i budowle	25-40 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni
• Budowle (wyrobiska eksploatacyjne)	amortyzacja metodą naturalną w oparciu o długość eksploatowanych ścian
• Urządzenia techniczne i maszyny	5-20 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni
• Środki transportu	3-30 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni
• Inne środki trwałe	3-20 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „*Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana*” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży, bądź wycofania z użytkowania.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia (koszt wytworzenia) jest istotny w porównaniu z ceną nabycia (kosztem wytworzenia) całego składnika aktywów amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych i ewentualnej ich zmiany dokonuje się na każdy dzień bilansowy.

W przypadku, gdy wartość bilansowa środka trwałego przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, jego wartość bilansową spisuje się natychmiast do poziomu wartości odzyskiwanej (nota 2.7).

W wartości środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądów certyfikacyjnych), których przeprowadzenie jest niezbędne.

Specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystywane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat, w pozycji pozostałe (straty)/zyski – netto.

2.6. Wartości niematerialne

(a) Informacja geologiczna

Zakupioną informację geologiczną aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na jej zakup. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania informacji.

(b) Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-5 lat).

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową.

2.7. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania, takie jak wartość firmy, nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną stanowi wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej aktywów pomniejszonej o koszty sprzedaży, lub wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębne przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Niefinansowe aktywa, inne niż wartość firmy, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, oceniane są na każdy dzień bilansowy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanego odpisu.

2.8. Aktywa finansowe

Zarząd określa klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu. Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia aktywów finansowych.

- *Pożyczki i należności*

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego (wówczas są one zaliczane do aktywów trwałych). Do kategorii „Pożyczki i należności” zalicza się należności handlowe i pozostałe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Pozostałe kategorie aktywów finansowych nie występują w Grupie.

Pożyczki i należności ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji według wartości godziwej, a następnie wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) metodą efektywnej stopy procentowej. Pożyczki i należności wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione, a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych straciły na wartości. Test na utratę wartości należności handlowych opisano w nocie 2.10.

2.9. Zapasy

Zapasy wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższym jednak od cen sprzedaży netto. Wartość rozchodu ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej. Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje robocizną bezpośrednią, materiały pomocnicze, inne koszty bezpośrednie i odnośne ogólne koszty produkcji (oparte na normalnych zdolnościach produkcyjnych), nie obejmuje natomiast kosztów finansowania zewnętrznego. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży.

2.10. Należności handlowe

Należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej, a następnie wycenia się je według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej, pomniejszając je przy tym o odpisy z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Przesłankami wskazującymi, że należności handlowe utraciły wartość są: poważne problemy finansowe dłużnika, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo lub będzie podmiotem finansowej reorganizacji, opóźnienia w spłatach. Kwotę odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów ustala się za pomocą konta odpisów, a wysokość straty ujmuje się w rachunku zysków w kosztach sprzedaży. W przypadku nieściągalności należności handlowej dokonuje się jej odpisu na koncie rezerw na należności handlowe. Późniejsze spłaty uprzednio odpisanych należności ujmuje się w pozycji „koszty sprzedaży” w rachunku zysków i strat.

2.11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do

trzech miesięcy. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w bilansie jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

2.12. Kapitał podstawowy

Akcje zwykłe zalicza się do kapitału własnego.

Koszty poniesione bezpośrednio w związku z emisją nowych akcji lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie, po opodatkowaniu, wpływów z emisji.

Jeśli którakolwiek jednostka Grupy nabywa akcje wchodzące w skład kapitału podstawowego (jej akcje własne), wówczas kwota zapłaty, obejmująca bezpośrednio związane z nabyciem koszty krańcowe (pomniejszone o podatek dochodowy), pomniejsza kapitał własny przypadający na właścicieli spółki do czasu umorzenia akcji lub ich ponownej emisji. Jeśli takie akcje zostaną później ponownie wyemitowane, wszelką otrzymaną za nie zapłatę (po pomniejszeniu o wszelkie bezpośrednio z nią związane krańcowe koszty transakcyjne oraz odnośne skutki podatkowe) uwzględnia się w kapitale własnym przypadającym na właścicieli spółki.

2.13. Zobowiązania handlowe

Zobowiązania handlowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

2.14. Kredyty i pożyczki

Kredyty i pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Kredyty i pożyczki są następnie wykazywane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, chyba że Grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty zobowiązania o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.15. Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych lub faktycznie wprowadzonych w dacie bilansu w kraju, gdzie jednostki zależne i stowarzyszone Spółki działają i generują przychody podlegające opodatkowaniu. Zarząd dokonuje okresowego przeglądu kalkulacji zobowiązań podatkowych w odniesieniu do sytuacji, w których odnośne przepisy podatkowe podlegają interpretacji, tworząc ewentualne rezerwy kwot, należnych organom podatkowym.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikającego z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową. Jeżeli jednak odroczony podatek dochodowy powstał z tytułu początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach transakcji innej niż połączenie jednostek gospodarczych, która nie wpływa ani na wynik finansowy, ani na dochód podatkowy (stratę podatkową), nie wykazuje się go. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikającego z różnic przejściowych, powstałych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych jest ujmowane, chyba że rozłożenie w czasie odwracania się różnic przejściowych jest kontrolowane przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te ulegną odwróceniu.

2.16. Świadczenia pracownicze

(a) Zobowiązania emerytalne i pozostałe świadczenia pracownicze

Zgodnie z Zakładowymi Układami Zbiorowymi Pracy (ZUZP) i odpowiednimi przepisami prawa spółki Grupy wypłacają świadczenia z następujących głównych tytułów:

- odprawy emerytalne i rentowe,
- nagrody jubileuszowe,
- odprawy pośmiertne,
- ekwiwalent węglowy.

Grupa ujmuje w bilansie zobowiązanie z tytułu wypłaty powyższych świadczeń w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem korekt z tytułu nieujętych zysków lub strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązania z tytułu powyższych świadczeń wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych (ang. Projected Unit Credit Model).

Rezerwy obliczane są metoda indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota danego świadczenia, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie wewnętrznych regulacji, w szczególności ZUZP oraz odpowiednich przepisów prawa.

Przewidywana kwota świadczenia jest obliczana z uwzględnieniem m.in. przewidywanej kwoty podstawy wymiaru tego świadczenia, przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru świadczenia do momentu nabycia przez danego pracownika prawa do tego świadczenia oraz współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy danego pracownika.

Obliczona kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień bilansowy a następnie pomniejszana o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Grupa dokonuje na powiększenie rezerwy danego pracownika. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa dotrwania danego pracownika jako pracownika Grupy do momentu otrzymania świadczenia. Stopa dyskonta finansowego odpowiada rynkowej stopie zwrotu z długoterminowych obligacji skarbowych na moment wykonywania wyceny.

Prawdopodobieństwo, o którym mowa powyżej jest ustalane w oparciu o metodę ryzyk współzawodniczących (ang. Multiple Decrement Model), przy czym uwzględnia się możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy i ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika jest określana z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa oraz z uwzględnieniem danych statystycznych Grupy. Ryzyko całkowitej niezdolności do pracy oraz ryzyko śmierci pracownika są ustalane z wykorzystaniem danych statystycznych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia powstałe w wyniku zmiany programu ujmuje się w rachunku zysków i strat od razu, chyba że zmiany programu zależą od dalszego zatrudnienia pracowników przez oznaczony okres

(okres nabywania uprawnień). W takim wypadku koszty przeszłego zatrudnienia odpisuje się metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

(b) Programy udziału w zyskach i programy premiowe

Grupa ujmuje zobowiązania i koszty z tytułu nagród i premii oraz programów udziału w zyskach, jeżeli podlega obowiązkowi wynikającemu z umowy lub jeżeli dotychczasowa praktyka zrodziła zwyczajowo oczekiwany obowiązek.

2.17. Rezerwy

Rezerwę na rekultywację środowiska, na roszczenia prawne oraz na likwidację szkód górniczych ujmuje się wówczas, gdy Grupa ma prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i jest prawdopodobne, że wymagany będzie wypływ zasobów w celu wywiązania się z tego obowiązku, zaś jego wielkość wiarygodnie oszacowano. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwę na przyszłe koszty związane z likwidacją zakładu górniczego tworzy się w oparciu o obowiązki wynikające z ustawy „Prawo geologiczne i górnicze” nakładające na przedsiębiorstwo górnicze obowiązek likwidacji zakładów górniczych po zakończeniu eksploatacji, w wysokości przewidywanych kosztów związanych z:

- zabezpieczeniem lub likwidacją wyrobisk górniczych oraz obiektów i urządzeń zakładu górniczego;
- zabezpieczeniem niewykorzystanej części złoża kopaliny;
- zabezpieczeniem sąsiednich złóż kopaliny;
- zabezpieczeniem wyrobisk sąsiednich zakładów górniczych;
- przedsięwzięciem niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej.

Wysokość rezerwy z tytułu likwidacji zakładu górniczego wyliczana jest przez niezależną firmę doradczą z wykorzystaniem danych historycznych, dotyczących kosztów likwidacji zakładów górniczych sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce.

Kwoty rezerw wykazuje się w bieżącej wartości nakładów, które – jak się oczekuje – będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stosuje się wówczas stopę procentową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie do wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Zwiększenie rezerw związane z upływem czasu jest rozpoznawane jako koszty odsetkowe. Zmiany wysokości rezerw związane z aktualizacją szacunków ich dotyczących (stopa dyskontowa, stopa inflacji, spodziewana nominalna wartość nakładów na likwidację) ujmowane są jako korekta wartości aktywów trwałych objętych obowiązkiem likwidacji.

2.18. Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży towarów i usług w zwykłym toku działalności Grupy. Przychody prezentowane są po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i opusty, a także po eliminacji sprzedaży wewnątrz Grupy.

Grupa ujmuje przychody, kiedy kwotę przychodów można wiarygodnie zmierzyć i gdy prawdopodobne jest, że jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne, oraz gdy spełnione zostały konkretne opisane niżej kryteria dla każdego rodzaju działalności Grupy. Uznaje się, że wartości przychodów nie można wiarygodnie zmierzyć, dopóki nie zostaną wyjaśnione wszystkie zdarzenia warunkowe związane ze sprzedażą. Grupa opiera swoje szacunki na wynikach historycznych, uwzględniając rodzaj klienta, rodzaj transakcji oraz szczególności konkretnych umów.

(a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmują się w momencie dostawy przez jednostkę Grupy produktów do odbiorcy. Dostawa następuje w momencie przeniesienia na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z praw własności do produktów, towarów i materiałów zgodnie z warunkami dostaw zawartymi w umowach sprzedaży. Przychody ze sprzedaży wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży.

(b) Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmują się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej. Gdy należność traci na wartości, Grupa obniża jej wartość bilansową do poziomu wartości odzyskiwanej, równej oszacowanym przyszłym przepływom pieniężnym zdyskontowanym według pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu, a następnie stopniowo rozlicza się kwotę dyskonta w korespondencji z przychodami z tytułu odsetek. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które utraciły wartość, ujmują się według pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

2.19. Leasing

Leasing, przy którym znaczna część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego, po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy (finansującego), obciążają koszty metodą liniową przez okres leasingu.

Do leasingu operacyjnego zalicza się również nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów i ujmują w długoterminowych rozliczeniach międzyokresowych. Cena nabycia uiszczana z tytułu możliwości korzystania z tego prawa, amortyzowana jest przez okres leasingu zgodnie ze sposobem rozłożenia w czasie czerpania korzyści z tego prawa.

2.20. Wypłata dywidendy

Płatności dywidend na rzecz akcjonariuszy Spółki ujmują się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Grupy w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy Spółki.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1. Czynniki ryzyka finansowego

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Ogólny program Grupy dotyczący zarządzania ryzykiem skupia się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniej płynności umożliwiającej realizację postawionych przed Grupą zadań inwestycyjnych, jak również zabezpieczenie prowadzonej polityki wypłaty dywidendy.

(a) Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych

Ponieważ Grupa nie posiada znaczących oprocentowanych aktywów, przychody Grupy oraz jej przepływy pieniężne z działalności operacyjnej są zasadniczo niezależne od zmian rynkowych stóp procentowych.

W przypadku Grupy ryzyko zmiany stóp procentowych związane jest z krótkoterminowymi oraz długoterminowymi instrumentami dłużnymi. Kredyty o zmiennym oprocentowaniu narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych. Grupa korzystała z finansowania zewnętrznego w roku 2007 oraz 2008 i wyrażone było ono w polskich złotych.

Na podstawie przeprowadzonych symulacji stwierdzono, że wpływ zmiany stóp procentowych w wysokości 1% na zysk netto stanowiłby maksymalny wzrost o 1000 tys. zł, lub odpowiednio spadek o 1000 tys. zł (w 2007 roku odpowiednio o 50 tys. zł.).

(b) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe powstaje w przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, depozytów w bankach i instytucjach finansowych, a także zaangażowań kredytowych w odniesieniu do klientów Grupy. W przypadku banków i instytucji finansowych akceptuje się tylko jednostki o wysokiej wiarygodności. Grupa stosuje ponadto politykę ograniczającą zbyt duże zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji finansowych. W odniesieniu do klientów, Grupa realizuje sprzedaż głównie do stałych odbiorców, których wiarygodność opiera się na doświadczeniach z współpracy z przeszłości.

Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz koncentrację tego ryzyka przedstawia poniższa tabela:

	Rok 2008	Rok 2007
Środki pieniężne i depozyty bankowe	140.947	84.756
Krótkoterminowe należności handlowe i pozostałe należności	135.783	102.068
Łączna ekspozycja na ryzyko kredytowe	276.730	186.332
Należności od 7 głównych odbiorców	99.368	76.424
Stopień koncentracji ryzyka kredytowego z tytułu należności od 7 głównych odbiorców	73%	75%
Środki pieniężne zdeponowane w bankach: Bank Millennium S.A., BOŚ S.A., PKO Bank Polski S.A. (jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych)	91%	95%

Ekspozycje na ryzyko kredytowe względem odbiorców dotyczy branży energetycznej i chemicznej, które charakteryzują się wysoką płynnością, stąd ryzyko to oceniane jest jako niskie.

Banki, w których skoncentrowane są środki pieniężne i depozyty Grupy posiadają następujące ratingi (dane aktualne na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego):

- Bank Millennium S.A. – ocena długoterminowa Fitch: A
- Bank Ochrony Środowiska S.A. – ocena długoterminowa Fitch: BBB
- PKO Bank Polski S.A. – rating wsparcia Fitch: 2 (brak oceny długoterminowej)

(c) ryzyko utraty płynności

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada między innymi utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych oraz dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie przyznanых instrumentów kredytowych. Kierownictwo monitoruje bieżące prognozy środków płynnych Grupy (składające się z niewykorzystanych limitów kredytowych oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych.

Poniższa tabela zawiera analizę zobowiązań finansowych Grupy w odpowiednich przedziałach wiekowych, na podstawie pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności na dzień bilansowy. Kwoty przedstawione w tabeli stanowią umowne niezdykontowane przepływy pieniężne. Saldo przypadające do spłaty w terminie 12 miesięcy są wykazywane w wartościach bilansowych, ponieważ wpływ dyskonta jest nieistotny pod względem wartości.

	Poniżej jednego roku	Od roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat
Stan na dzień 31 grudnia 2008 roku				
Kredyty i pożyczki	106.480	-	-	-
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	117.223	1.408	4.225	4.225

	Poniżej jednego roku	Od roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat
Stan na dzień 31 grudnia 2007 roku				
Kredyty i pożyczki	22.855	31.713	-	-
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	133.808	1.209	3.627	3.627

Zobowiązania wymagalne poniżej 1 roku to w większości zobowiązania płatne w okresie do 3 miesięcy od dnia bilansowego.

3.2. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy do kontynuowania działalności, tak aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymywanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymywać lub skorygować strukturę kapitału, Grupa może zmieniać kwotę deklarowanych dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, zwracać kapitał akcjonariuszom, emitować nowe akcje lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

W latach 2007 i 2008 Grupa pozyskała kredyt bankowy z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności jednostki dominującej. Relację zadłużenia netto do kapitału zaangażowanego prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2008	31.12.2007
Kredyty ogółem	100.000	50.000
minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(140.947)	(84.756)
Zadłużenie netto/ (środki płynne)	(40.947)	(34.756)
 Kapitał własny razem	 1.115.747	 965.627
Kapitał zaangażowany	1.074.800	930.871

4. Ważne oszacowania i osądy księgowe

Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Oszacowania i osądy księgowe podlegają regularnej ocenie.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego, omówiono poniżej.

Oszacowanie okresu żywotności kopalni oraz zasobów węgla

Okres żywotności kopalni ustalony został na rok 2034 w oparciu o posiadane zasoby operatywne węgla oraz szacowane zdolności produkcyjne. Faktyczny termin likwidacji kopalni może jednak różnić się od szacowanego przez Grupę. Wynika to z uwzględnienia w wyliczeniu szacowanego okresu żywotności kopalni wyłącznie zasobów operacyjnych węgla. W perspektywie następnych lat Grupa planuje przyłączyć do swego obszaru wydobywania złoża K-3, K-6 i K-7, co może wpłynąć na znaczne wydłużenie okresu

żywności kopalni. Grupa podjęła już prace nad uzyskaniem koncesji niezbędnych do przyłączenia tych złóż do obszaru górniczego kopalni.

Oszacowanie rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górniczego, do których poniesienia jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa. Główne założenia wykorzystywane przy ustalaniu kosztów z tytułu likwidacji zakładu górniczego zawierają założenia odnośnie do okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji oraz długoterminowych stóp dyskontowych. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość bilansową rezerwy.

Założenia odnośnie do okresu żywotności kopalni opisane zostały powyżej.

Przyjęte wskaźniki inflacji za lata 2004-2034 przedstawiono w tabeli poniżej:

rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
inflacja (%)	3,50	2,10	1,00	2,50	4,20	3,00	2,00	1,90	2,40	2,30	2,00	2,50	3,00	3,50	3,30	3,20

rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
inflacja (%)	3,10	3,00	2,90	2,80	2,70	2,60	2,50	2,40	2,30	2,20	2,10	2,00	2,00	2,00	2,00

Przyjęte długoterminowe stopy dyskontowe ustalono w oparciu o powyższe wskaźniki inflacji powiększone o premię w wysokości 2 p.p.

Gdyby wykorzystywane stopy inflacji odbiegały od oszacowań Zarządu o 10%, szacuje się, że wartość bilansowa rezerw byłaby o 580 tys. zł wyższa lub o 1.155 tys. zł niższa.

Świadczenia emerytalne

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zależy od szeregu czynników określanych metodami aktuarialnymi przy wykorzystaniu pewnych założeń. Założenia wykorzystywane przy ustalaniu rezerwy oraz kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych zawierają założenia dotyczące stóp dyskonta. Główne założenia dotyczące rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych ujawnione są w nocie 17. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość bilansową rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych.

Niestabilność rynków finansowych w Polsce i na świecie

Trwający kryzys na rynkach finansowych skutkuje, między innymi, niższą płynnością sektora bankowego, wyższymi stopami oprocentowania pożyczek w sektorze międzybankowym oraz bardzo wysoką niestabilnością rynków akcji. Niepewność na globalnych rynkach finansowych wywołała także bankructwa oraz wprowadzenie planów naprawczych w bankach w Stanach Zjednoczonych, krajach Europy Zachodniej, Rosji i wielu innych. Pełny wpływ trwającego kryzysu finansowego jest niemożliwy do oszacowania i w związku z tym niemożliwe jest zaplanowanie i podjęcie kroków całkowicie zabezpieczających przed jego skutkami.

Niska płynność na rynkach finansowych może mieć istotny wpływ na odbiorców Grupy i na ich zdolność do spłaty należności. Pogarszające się warunki działalności gospodarczej odbiorców mogą także oddziaływać na prognozowane przez Zarząd Grupy przepływy pieniężne oraz ocenę utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych. Na podstawie dostępnych informacji Zarząd uwzględnił skorygowane szacunki przewidywanych przepływów pieniężnych w ocenie utraty wartości aktywów.

Niższa płynność systemu bankowego, wysokie stopy procentowe oraz z osłabienie rynku kapitałowego mogą negatywnie wpłynąć na możliwość pozyskania kapitału lub długu przez Grupę oraz na program inwestycyjny Grupy.

Zarząd nie jest w stanie wiarygodnie oszacować wpływu ewentualnego dalszego pogarszania się płynności na rynkach finansowych oraz podwyższonej niestabilności na rynkach kapitałowych i walutowych. W ocenie

Zarządu zostały podjęte wszystkie niezbędne kroki w celu zachowania równowagi i dalszego rozwoju Grupy w obecnych warunkach.

5. Dodatkowe informacje związane z zastosowaniem Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

5.1. Założenia zastosowania MSSF

Grupa zastosowała MSSF po raz pierwszy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym obejmującym lata 2005-2007. Datą przyjęcia tych standardów był dzień 1 stycznia 2005 roku. Pierwszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy zgodnym z MSSF było zatem skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące okresy od 1 stycznia do 31 grudnia 2005, 2006 i 2007 roku. Sprawozdanie to zostało sporządzone dla potrzeb prospektu emisyjnego Lubelskiego Węgla „Bogdanka” S.A. i zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 28 listopada 2008 r.

Zmiany kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2005 roku oraz 31 grudnia 2007 roku oraz wyniku finansowego za 2007 rok, w związku z zastosowaniem MSSF, wykazane zostały w nocie nr 5.2.

5.2. Uzgodnienie pomiędzy MSSF a stosowanymi uprzednio zasadami rachunkowości

5.2.1. Uzgodnienie kapitałów

	Nota	1 stycznia 2005	31 grudnia 2007 *
Kapitały wg Ustawy o rachunkowości		572.457	612.155
Aktywowanie kosztów wytworzenia wyrobisk	a)	120.564	141.379
Wycena środków trwałych do wartości godziwej	b)	256.807	308.509
Aktywowanie kosztów znaczących przeglądów	c)	2.813	13.428
Koszty zbrojenia ścian rozliczane w czasie	d)	2.642	5.268
Rezerwa na świadczenia pracownicze	e)	(67.918)	(60.270)
Zawiązanie rezerwy na niewykorzystane urlopy	f)	(1.420)	426
Ujęcie aktywowanych kosztów w rachunku zysków i strat	g)	(1.367)	(6.595)
Podatek odroczony	h)	(62.593)	(71.500)
Rezerwa na likwidację zakładu górniczego	j)	20.015	22.803
Pozostałe		-	24
Kapitały wg MSSF		842.000	965.627

* Rok 2007 był ostatnim rokiem, za który sporządzone było skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy wg Ustawy o rachunkowości

5.2.2. Uzgodnienie wyniku finansowego

	Nota	Rok 2007 *
Zysk netto wg Ustawy o rachunkowości		78.072
Rozliczenie aktywowanych kosztów wytworzenia wyrobisk	a)	(3.188)
Korekta amortyzacji środków trwałych wycenionych do wartości godziwej	b)	8.379
Aktywowanie kosztów znaczących przeglądów	c)	8.066
Koszty zbrojenia ścian rozliczane w czasie	d)	(576)
Korekta rezerwy na świadczenia pracownicze	e)	12.762
Korekta rezerwy na niewykorzystane urlopy	f)	1.986
Ujęcie aktywowanych kosztów w rachunku zysków i strat	g)	(1.705)
Podatek odroczony	h)	(3.233)
Wypłata z zysku dla załogi	i)	(8.995)
Rezerwa na likwidację zakładu górniczego	j)	583
Pozostałe		2.150
Zysk netto wg MSSF		94.301

* Rok 2007 był ostatnim rokiem, za który sporządzone było skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy wg Ustawy o rachunkowości

a) Aktywowanie kosztów wytworzenia wyrobisk

Aktywowanie kosztów wytworzenia podziemnych wyrobisk korytarzowych przygotowawczych (tzw. ruchowych) i wyrobisk ścianowych wykonywanych w polach eksploatacyjnych pomniejszych o przychody uzyskane ze sprzedaży węgla wydobytego podczas wytworzenia tychże wyrobisk. Zgodnie z uprzednio stosowanymi zasadami rachunkowości koszty te obciążały rachunek zysków i strat w momencie poniesienia.

b) Wycena środków trwałych do wartości godziwej

Uznanie za cenę nabycia wybranych środków trwałych ich wartości godziwej w oparciu o zasady wymienione w MSSF 1, zgodnie z którymi jednostka może zdecydować się na to, aby na dzień przejścia na MSSF wyceniać pozycje rzeczowych aktywów trwałych w wartości godziwej i stosować tę wartość godziwą jako zakładany koszt ustalony na ten dzień. Przed datą przejścia na MSSF Grupa wyceniała środki trwałe według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszych o odpisy amortyzacyjne lub z tytułu trwałej utraty wartości zgodnie z polskimi przepisami rachunkowości.

c) Aktywowanie kosztów znaczących przeglądów

Ujęcie, w wartości środków trwałych, kosztów regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądów certyfikacyjnych), których przeprowadzenie jest niezbędne. Powyższy sposób ujęcia kosztów jest rezultatem zastosowania MSR 16. Zgodnie z uprzednio stosowanymi zasadami rachunkowości koszty te ujmowane były w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

d) Koszty zbrojenia ścian rozliczane w czasie

Korekta z tytułu rozliczenia kosztów zbrojenia ścian zgodnie z postępowaniem wydobywania. Zgodnie z uprzednio stosowanymi zasadami rachunkowości koszty te ujmowane były w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia, natomiast zgodnie z MSSF podlegają one kapitalizacji i są rozliczane w czasie do momentu przewidywanego zakończenia wydobywania z danej ściany.

e) Korekta rezerwy na świadczenia pracownicze

Korekta z tytułu aktuarialnej wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych (odprawy emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe, odprawy pośmiertne, ekwiwalent węglowy) wynikająca ze zmiany sposobu kalkulacji rezerwy na zgodną z MSR 19.

f) Korekta rezerwy na niewykorzystane urlopy

Korekta z tytułu utworzenia rezerwy na niewykorzystane urlopy wynikająca głównie ze zmiany sposobu kalkulacji rezerwy.

g) Ujęcie aktywowanych kosztów w rachunku zysków i strat

Ujęcie w kosztach tych pozycji aktywów, które nie spełniają warunków rozpoznania jako aktywa zgodnie z MSSF.

h) Podatek odroczony

Wpływ korekt na wartość bilansową podatku odroczonego.

i) Wypłata z zysku dla załogi

Ujęcie kosztów z tytułu wypłaty zysku dla pracowników Grupy w ramach podziału wyniku finansowego w kosztach okresu. Zgodnie z poprzednio stosowanymi zasadami rachunkowości koszty te ujmowano bezpośrednio w kapitale własnym.

j) Rezerwa na likwidację zakładu górniczego

Ujęcie rezerwy na likwidację zakładu górniczego w kwocie 35.365 tys. zł pozostało bez wpływu na różnicę pomiędzy kapitałem własnym wg Ustawy o rachunkowości a kapitałem własnym wg MSSF, gdyż kwota ta powiększyła wartość rzeczowych aktywów trwałych. Kwota 20.015 tys. zł to rozwiązanie Funduszu Likwidacji Kopalń, tworzonego w ciężar kosztów przez Grupę zgodnie z obowiązującymi polskimi przepisami prawnymi dotyczącymi spółek sektora wydobywczego.

5.2.3. Omówienie istotnych korekt do rachunku przepływów pieniężnych

W związku z dokonanymi korektami do MSSF opisanymi w punktach 5.2.1 oraz 5.2.2 zmianie uległy poszczególne kwoty wykazywane w rachunku przepływów pieniężnych. Najistotniejsze korekty wynikają z odmiennej wyceny środków trwałych (w tym aktywowania ponoszonych nakładów na wytworzenie wyrobisk górniczych) oraz prezentowania wypłat z zysku dla załogi w wyniku roku bieżącego.

5.2.4. Korekta z tytułu hiperinflacji

Zgodnie z wymogami MSR 29 Grupa dokonała przeliczenia kapitału podstawowego w związku z faktem, iż kapitał ten powstał w warunkach hiperinflacji.

Przeliczenia dokonano w następujący sposób:

Inflacja za okres:		
marzec - grudzień 1993	30,00%	1,300
1994	29,50%	1,295
1995	21,60%	1,216
1996	18,50%	1,185

Kalkulacja

			Wartość po przeszacowaniu	Skutek przeszacowania
1 marca 1993		Wskaźnik		
Kapitał podstawowy	81.758	2,4259	198.334	116.576
29 grudnia 1994				
Kapitał podstawowy (seria B)	33.611	1,4410	48.432	14.821
Akcje własne	(981)	1,4410	(1.413)	(432)
18 kwietnia 1995				
Kapitał podstawowy (seria C)	679	1,1850	805	126
Kapitał przed przeszacowaniem				115.068 (nota 13)
Kapitał po przeszacowaniu				246.158 (nota 13)
Różnica z przeszacowania				131.090 (nota 13)

6. Informacje dotyczące segmentów działalności

(a) Podstawowy układ sprawozdawczy – segmentacja branżowa

Grupa koncentruje swoją działalność głównie na produkcji i sprzedaży węgla. Przychody ze sprzedaży innych produktów i usług w roku 2008 wyniosły 37.026 tys. zł (w 2007: 61.513 tys. zł), co stanowi odpowiednio 3,5% w roku 2008 oraz 7% w roku 2007 całości przychodów ze sprzedaży.

W związku z powyższym Grupa nie wykazuje wyników działalności ze względu na segmentację branżową.

(b) Uzupełniający układ sprawozdawczy – segmenty geograficzne

Grupa koncentruje swoją działalność głównie na terenie Polski. Przychody ze sprzedaży poza granicę Polski w roku 2008 wyniosły 257 tys. zł (w 2007: 1.764 tys. zł) co stanowi odpowiednio 0,025% oraz 0,2 % całości przychodów ze sprzedaży w danym roku. Grupa nie posiada aktywów oraz zobowiązań zlokalizowanych poza terytorium Polski.

W związku z powyższym Grupa nie wykazuje wyników działalności ze względu na segmentację geograficzną.

7. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle (w tym wzrostiska górnice)	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwale	Środki trwale w budowie	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007 roku							
Koszt lub wartość z wyceny	1.710	944.961	640.561	59.082	9.466	113.720	1.769.500
Umorzenie	-	(396.303)	(316.824)	(27.200)	(5.816)	-	(746.143)
Wartość księgowa netto	1.710	548.658	323.737	31.882	3.650	113.720	1.023.357
Na dzień 31 grudnia 2007 roku							
Wartość księgowa netto na początek roku	1.710	548.658	323.737	31.882	3.650	113.720	1.023.357
Zwiększenia	303	74.753	19.924	22.412	1.888	271.587	390.867
Zmniejszenia	-	(2.858)	(20.461)	-	(25)	(111.903)	(135.247)
Amortyzacja	-	(77.109)	(36.416)	(6.237)	(938)	-	(120.700)
Wartość księgowa netto	2.013	543.444	286.784	48.057	4.575	273.404	1.158.277
Stan na 31 grudnia 2007 roku							
Koszt lub wartość z wyceny	2.013	966.853	592.957	81.433	11.167	273.404	1.927.827
Umorzenie	-	(423.409)	(306.173)	(33.376)	(6.592)	-	(769.550)
Wartość księgowa netto	2.013	543.444	286.784	48.057	4.575	273.404	1.158.277
Na dzień 31 grudnia 2008 roku							
Wartość księgowa netto na początek roku	2.013	543.444	286.784	48.057	4.575	273.404	1.158.277
Zwiększenia	99	243.251	76.940	6.925	1.527	287.553	616.296
Zmniejszenia	(15)	(94)	-	(25)	-	(306.275)	(306.409)
Amortyzacja	-	(83.905)	(38.843)	(10.307)	(1.150)	-	(134.205)
Wartość księgowa netto	2.097	702.696	324.881	44.650	4.952	254.683	1.333.959
Stan na 31 grudnia 2008 roku							
Koszt lub wartość z wyceny	2.097	1.133.335	669.909	88.034	12.555	254.683	2.160.613
Umorzenie	-	(430.639)	(345.028)	(43.384)	(7.603)	-	(826.654)
Wartość księgowa netto	2.097	702.696	324.881	44.650	4.952	254.683	1.333.959

Pozycja „Zmniejszenia środków trwałych w budowie” obejmuje głównie reklasyfikacje pozycji do pozostałych kategorii środków trwałych, gdzie te same wartości wykazane są w ramach pozycji „Zwiększenia”.

Amortyzację środków trwałych ujęto w rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

	Rok 2008	Rok 2007
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(130.787)	(117.735)
Koszty sprzedaży	(174)	(148)
Koszty administracyjne	(3.244)	(2.817)
	(134.205)	(120.700)

Grupa Kapitałowa zastosowała, dla wybranych środków trwałych, wartość godziwą jako zakładany koszt rzeczowych aktywów trwałych na dzień przejścia na MSSF. Łączna kwota wartości godziwej wyniosła 593.628 tys. zł na dzień 1 stycznia 2005 roku. Dokonana korekta w stosunku do wartości bilansowej wykazywanej zgodnie z poprzednimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości wyniosła 256.807 tys. zł.

Grupa Kapitałowa korzysta ze środków trwałych na podstawie umów leasingu operacyjnego. Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartych umów jest zmienna i wynika z faktu, iż umowy te zostały zawarte na czas nieokreślony, a rata leasingowa jest zależna od faktycznego czasu wykorzystania danych środków w poszczególnych miesiącach.

8. Wartości niematerialne

	Oprogramowanie komputerowe	Oplaty i licencje	Informacja geologiczna	Pozostale	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007 roku					
Koszt lub wartość z wyceny	912	692	10.789	317	12.710
Umorzenie	(660)	(608)	-	(278)	(1.546)
Wartość księgowa netto	252	84	10.789	39	11.164
Na dzień 31 grudnia 2007 roku					
Wartość księgowa netto na początek roku	252	84	10.789	39	11.164
Zwiększenia	1.549	54	-	2	1.605
Amortyzacja	(179)	(75)	(1.079)	(21)	(1.354)
Wartość księgowa netto	1.622	63	9.710	20	11.415
Stan na 31 grudnia 2007 roku					
Koszt lub wartość z wyceny	2.412	607	10.789	49	13.857
Umorzenie	(790)	(544)	(1.079)	(29)	(2.442)
Wartość księgowa netto	1.622	63	9.710	20	11.415
Na dzień 31 grudnia 2008 roku					
Wartość księgowa netto na początek roku	1.622	63	9.710	20	11.415
Zwiększenia	385	255	-	63	703
Amortyzacja	(918)	(100)	(948)	(11)	(1.977)
Wartość księgowa netto	1.089	218	8.762	72	10.141
Stan na 31 grudnia 2008 roku					
Koszt lub wartość z wyceny	2.797	781	10.789	79	14.446
Umorzenie	(1.708)	(563)	(2.027)	(7)	(4.305)
Wartość księgowa netto	1.089	218	8.762	72	10.141

Amortyzację wartości niematerialnych ujęto w rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

	Rok 2008	Rok 2007
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(1.876)	(1.320)
Koszty sprzedaży	(5)	(2)
Koszty administracyjne	(96)	(32)
	(1.977)	(1.354)

9. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

	Rok 2008	Rok 2007
Stan na początek roku	107	530
Zakup nowej jednostki	-	-
Udział w (stratach) / zyskach	(99)	(423)
Stan na koniec roku	8	107

Udziały Grupy w jednostkach stowarzyszonych, z których żadna nie jest notowana na giełdzie, oraz udziały w zagregowanych aktywach, zobowiązaniach, przychodach i zyskach przedstawiały się w sposób następujący:

Nazwa jednostki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/ (Strata)	Posiadane udziały (%)
Rok 2007						
EKSPERT Sp. z o.o.	Polska	523	310	2.394	69	44,4
Górnik Łęczna S.A.	Polska	1.915	2.130	7.148	(1.343)	35,0
		2.438	2.440	9.542	(1.274)	
Rok 2008						
EKSPERT Sp. z o.o.	Polska	184	209	1.561	(170)	44,4
Górnik Łęczna S.A.	Polska	1.410	1.351	7.954	274	35,0
		1.594	1.560	9.515	104	

10. Instrumenty finansowe według typu

Zasady rachunkowości dla instrumentów finansowych zastosowano do pozycji poniżej:

	Pożyczki i należności	Ogółem
31 grudnia 2008 roku		
Aktywa według bilansu		
Należności handlowe oraz pozostałe należności	136.635	136.635
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	140.947	140.947
Ogółem	<u>277.582</u>	<u>277.583</u>
	Inne zobowiązania finansowe	Ogółem
Zobowiązania według bilansu		
Kredyty i pożyczki	100.000	100.000
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania finansowe	125.436	125.436
Ogółem	<u>225.436</u>	<u>225.436</u>
	Pożyczki i należności	Ogółem
31 grudnia 2007 roku		
Aktywa według bilansu		
Należności handlowe oraz pozostałe należności	102.068	102.068
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	84.756	84.756
Ogółem	<u>186.824</u>	<u>186.824</u>
	Inne zobowiązania finansowe	Ogółem
Zobowiązania według bilansu		
Kredyty i pożyczki	50.000	50.000
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania finansowe	141.685	141.685
Ogółem	<u>191.685</u>	<u>191.685</u>

10.1. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31.12.2008	31.12.2007
Należności handlowe	115.038	92.379
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	(8.059)	(3.884)
Należności handlowe netto	106.979	88.495
Rozliczenia międzyokresowe	16.262	6.528
Pozostałe należności	12.542	6.553
Część krótkoterminowa	135.783	101.576
Rozliczenia międzyokresowe	852	487
Pozostałe należności	-	5
Część długoterminowa	852	492
Należności handlowe oraz pozostałe należności razem	136.635	102.068

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

Wszystkie należności Grupy wyrażone są w złotych polskich.

Zmiany stanu odpisu aktualizującego należności handlowych przedstawia poniższa tabela:

	Rok 2008	Rok 2007
Na dzień 1 stycznia	3.884	2.461
Utworzenie odpisu	7.067	2.860
Należności spisane w trakcie roku jako nieściągalne	(252)	(1.341)
Odwrócenie kwot niewykorzystanych	(2.640)	(96)
Na dzień 31 grudnia	8.059	3.884

Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności zostało ujęte w „pozostałych (stratach)/zyskach netto” rachunku zysków i strat.

Pozostałe kategorie należności handlowych i pozostałych należności nie zawierają pozycji o obniżonej wartości.

Strukturę wiekową należności wykazujących utratę wartości przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2008	31.12.2007
Do 1 miesiąca	6.633	2.726
Od 1 do 3 miesięcy	128	-
Od 3 do 6 miesięcy	38	2
Od 6 do 12 miesięcy	-	11
Powyżej 12 miesięcy	1.260	1.145
	8.059	3.884

Strukturę wiekową należności, dla których upłynął termin płatności, które jednak nie wykazują przesłanek utraty wartości, przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2008	31.12.2007
Do 1 miesiąca	4.158	1.449
Od 1 do 3 miesięcy	263	238
Od 3 do 6 miesięcy	323	20
Od 6 do 12 miesięcy	2	13
Powyżej 12 miesięcy	-	-
	4.746	1.720

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy stanowi wartość godziwa każdej kategorii należności wymienionych powyżej. Grupa nie posiada żadnych zabezpieczeń ustanowionych na należnościach.

11. Zapasy

	31.12.2008	31.12.2007
Materiały	30.374	31.875
Produkcja w toku	641	-
Wyroby gotowe	4.040	9.900
	35.055	41.775

Koszt zapasów ujęty w pozycji „Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów” wyniósł w 2008 roku 786.003 tys. zł (2007: 644.532 tys. zł).

12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2008	31.12.2007
Środki pieniężne w banku i w kasie	4.099	6.288
Krótkoterminowe depozyty bankowe	136.848	78.468
	140.947	84.756
W tym część:		
Długoterminowa	41.073	36.257
Krótkoterminowa	99.874	48.499
	140.947	84.756

Wartość środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wynosi na 31 grudnia 2008 roku 42.231 tys. zł (2007: 36.257 tys. zł) i obejmuje głównie środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń z przeznaczeniem na pokrycie kosztów likwidacji zakładu górniczego.

Efektywne stopy procentowe krótkoterminowych depozytów bankowych są zbliżone do nominalnych stóp procentowych, a wartość godziwa krótkoterminowych depozytów bankowych nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej. Stopy procentowe oparte są o stawki WIBOR, które kształtowały się na następującym poziomie (WIBOR 1M):

Rok 2008 – 5,4% - 6,6%
Rok 2007 – 4,1% - 5,7%

13. Kapitał podstawowy

	Liczba akcji (w tys.)	Akcje zwykle wartość nominalna	Korekta hiperinflacyjna	Razem
Stan na 1 stycznia 2007 roku	2.301	115.068	131.090	246.158
Stan na 31 grudnia 2007 roku	2.301	115.068	131.090	246.158
Stan na 31 grudnia 2008 roku	2.301	115.068	131.090	246.158

Wszystkie akcje wyemitowane przez Jednostkę dominującą zostały w pełni opłacone.

W dniu 29 października 2008 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Jednostki dominującej podjęło uchwałę o zmianie dotychczasowej liczby akcji Jednostki dominującej w drodze podziału ich wartości nominalnej w stosunku 1:10 w ten sposób, że dotychczasowa wartość nominalna każdej akcji w wysokości 50 złotych została ustalona na kwotę 5 złotych dla każdej akcji. W wyniku zmiany wartości nominalnej akcji, każda z dotychczas wyemitowanych akcji serii A, B i C o dotychczasowej wartości nominalnej 50 złotych podlegała wymianie na 10 akcji odpowiednich serii A, B i C, o tożsamych prawach z akcjami przed podziałem i o wartości nominalnej 5 złotych każda akcja. Akcje po podziale uczestniczą w dywidendzie w takim zakresie, jak przed podziałem.

14. Pozostałe kapitały

Zgodnie ze statutem Jednostka dominująca może tworzyć kapitał zapasowy oraz inne kapitały rezerwowe, o których przeznaczeniu rozstrzygają przepisy prawa oraz uchwały organów stanowiących.

15. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania handlowe	50.600	50.576
Rozliczenia międzyokresowe bierne	26.137	20.819
Pozostałe zobowiązania, w tym:	48.653	70.290
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	5.197	6.297
Zobowiązania z tytułu wadium	2.634	3.129
Zobowiązania inwestycyjne	20.345	38.854
Zobowiązania inne	20.477	22.010
Zobowiązania finansowe razem	125.390	141.685
Zobowiązania niefinansowe – zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych podatków	32.235	23.613
	157.625	165.298
W tym część:		
Długoterminowa	9.622	7.877
Krótkoterminowa	148.003	157.421
	157.625	165.298

16. Kredyty i pożyczki

	31.12.2008	31.12.2007
Długoterminowe:		
Kredyty bankowe	-	30.000
Krótkoterminowe:		
Kredyty bankowe obrotowe	100.000	20.000
	100.000	50.000

Kredyty bankowe mają termin spłaty do sierpnia 2009 roku i są oprocentowane WIBOR 1M + marża banku. Szczegóły dotyczące terminów wymagalności kredytów zamieszczono w nocie 3.1.

Wartość godziwa kredytów nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, ponieważ wpływ dyskonta nie jest znaczący.

Kredyty zawierane są przez Grupę w polskich złotych.

Grupa dysponuje następującymi niewykorzystanymi liniami kredytowymi:

	31.12.2008	31.12.2007
O zmiennym oprocentowaniu:		
- wygasające w ciągu jednego roku	60.000	25.000
	60.000	25.000

Limity wygasające w ciągu jednego roku to limity przyznawane na okres jednego roku lub krótszy.

17. Odroczony podatek dochodowy

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego kompensuje się ze sobą, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do skompensowania bieżących aktywów i zobowiązań podatkowych i jeżeli odroczony podatek dochodowy podlega tym samym organom podatkowym. Po dokonaniu kompensaty w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się następujące kwoty:

	31.12.2008	31.12.2007
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	31.330	19.623
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	8.974	10.169
	40.304	29.792
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	92.354	85.974
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	5.296	6.729
	97.650	92.703
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	57.346	62.911

Zmiany stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji prawnej) przedstawiają się w sposób następujący:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych i podobnych	Odpisy z tytułu utraty wartości	Niewypłacone wynagrodzenia i inne świadczenia	Rezerwa na podatek od nieruchomości	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2007 roku	20.924	3.239	6.207	-	1.921	32.291
Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	(2.278)	149	1.342	-	(1.712)	(2.499)
Stan na 31 grudnia 2007 roku	18.646	3.388	7.549	-	209	29.792
Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	4.235	(1.271)	(113)	6.145	1.517	10.513
Stan na 31 grudnia 2008 roku	22.881	2.117	7.436	6.145	1.726	40.305

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wycena środków trwałych	Koszty zbrojenia ścian	Rezerwa na likwidację zakładu górniczego	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2007 roku	87.648	1.110	5.213	6	93.977
Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	(1.637)	(109)	136	336	(1.274)
Stan na 31 grudnia 2007 roku	86.011	1.001	5.349	342	92.703
Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	2.331	1.051	17	1.549	4.948
Stan na 31 grudnia 2008 roku	88.342	2.052	5.366	1.891	97.650

18. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	31.12.2008	31.12.2007
Ujęte w bilansie zobowiązania z tytułu:		
- Świadczeń emerytalnych i rentowych	30.403	24.611
- Nagród jubileuszowych	33.998	33.151
- Deputatów węglowych	54.690	40.856
- Pozostałe świadczenia dla pracowników	1.335	1.939
	120.426	100.557

	Rok 2008	Rok 2007
Ujęte w rachunku zysków i strat koszty z tytułu:		
- Świadczeń emerytalnych i rentowych	8.422	3.361
- Nagród jubileuszowych	8.774	4.498
- Deputatów węglowych	15.346	(6.694)
- Pozostałe świadczenia dla pracowników	(256)	(81)
	32.286	1.084

Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat przedstawiają się następująco:

	Rok 2008	Rok 2007
Stan zobowiązań na początek okresu	100.557	110.626

Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

(Wszystkie kwoty w tabelach wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty bieżącego zatrudnienia	4.480	4.265
Koszty odsetek	5.762	5.334
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	-
Straty / (zyski) aktuarialne	22.044	(8.515)
Ogółem ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych	32.286	1.084
Wyplacone świadczenia	(12.417)	(11.153)
Stan zobowiązań na koniec okresu	120.426	100.557
w tym:		
- część długoterminowa	101.549	85.967
- część krótkoterminowa	18.877	14.590

Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat w roku 2008 przedstawiają się następująco:

	Świadczenia w okresie zatrudnienia	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
Stan zobowiązań na początek okresu	35.090	65.467	100.557
Koszty bieżącego zatrudnienia	2.905	1.575	4.480
Koszty odsetek	1.944	3.818	5.762
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	-	-
Straty / (zyski) aktuarialne	3.668	18.376	22.044
Ogółem ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych	8.518	23.769	32.286

Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat w roku 2007 przedstawiają się następująco:

	Świadczenia w okresie zatrudnienia	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
Stan zobowiązań na początek okresu	38.145	72.481	110.626
Koszty bieżącego zatrudnienia	2.480	1.785	4.265
Koszty odsetek	1.677	3.657	5.334
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	-	-
Straty / (zyski) aktuarialne	350	(8.865)	(8.515)
Ogółem ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych	4.507	(3.423)	1.084

Koszty świadczeń pracowniczych ujęto w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	Rok 2008	Rok 2007
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	30.671	2.110
Koszty sprzedaży	96	(32)
Koszty administracyjne	1.519	(994)
Ogółem ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych	32.286	1.084

Główne zastosowane założenia aktuarialne:

	Rok 2008	Rok 2007
Stopa dyskonta	5,50%	6,00%
Wzrost wynagrodzeń w kolejnym roku	7,40%	8,20%
Wzrost wynagrodzeń w latach 2010 – 2018*	1,00%	1,00%
Wzrost wynagrodzeń w latach po 2018 r.*	2,50%	2,50%

* Dla wyceny rezerw na 31 grudnia 2007 roku wzrost wynagrodzeń podany w tych pozycjach dotyczył odpowiednio lat 2009-2015 oraz lat po 2015 roku.

Założenia dotyczące przyszłej umieralności ustanawia się na podstawie opinii, publikowanych statystyk oraz doświadczeń na danym terenie. Średnia oczekiwana długość życia (w latach) osób odchodzących na emeryturę na dzień bilansowy:

	Rok 2008	Rok 2007
Mężczyźni	12,69	12,69
Kobiety	22,94	22,94

19. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

	Likwidacja zakładu górniczego	Roszczenia prawne	Razem
Stan na 1 stycznia 2007 roku	40.880	11.872	52.752
W tym:			
Długoterminowe	40.880	-	40.880
Krótkoterminowe	-	11.872	11.872
Ujęcie w rachunku zysków i strat			
- Utworzenie dodatkowych rezerw	1.580	4.455	6.035
- Odsetki	-	1.638	1.638
- Rozliczenie dyskonta	1.840	-	1.840
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	-	(11.829)	(11.829)
Stan na 31 grudnia 2007 roku	44.300	6.136	50.436
W tym:			
Długoterminowe	44.300	-	44.300
Krótkoterminowe	-	6.136	6.136
Ujęcie w rachunku zysków i strat			
- Utworzenie dodatkowych rezerw	6.840	36.350	43.190
- Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	(1.796)	(1.796)
- Odsetki	-	11.257	11.257
- Rozliczenie dyskonta	3.197	-	3.197
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 roku	54.337	51.947	106.284
W tym:			
Długoterminowe	54.337	-	54.337

Krótkoterminowe	-	51.947	51.947
-----------------	---	--------	--------

(a) Likwidacja kopalń

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górniczego, do których poniesienia jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa.

(b) Roszczenia prawne

Wykazane kwoty stanowią:

- rezerwę na niektóre roszczenia prawne wniesione przeciwko Grupie przez klientów oraz dostawców. Kwota rezerwy jest wykazywana w rachunku zysków i strat jako koszty administracyjne. Zdaniem Zarządu, popartym stosowną opinią prawną, zgłoszenie tych roszczeń nie spowoduje powstania znaczących strat w wysokości przekraczającej kwotę rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2008, i 2007.

- rezerwę na podatek od nieruchomości. Jednostka dominująca, sporządzając deklaracje z tytułu podatku od nieruchomości nie uwzględnia (podobnie jak inne spółki górnicze w Polsce) dla potrzeb kalkulacji tego podatku wartości budowli i urządzeń znajdujących się w wyrobiskach górniczych. Decyzją z dnia 30 maja 2008 roku Wójt Gminy Puchaczów określił z tego tytułu zaległość podatkową za rok 2003 w kwocie 6.965 tys. zł, która została przez Jednostkę dominującą zapłacona. Kwota zaległości wyliczona została w oparciu o założenie, iż opodatkowaniu podlega większość obiektów zaewidencjonowanych w rejestrze środków trwałych prowadzonym dla celów podatkowych, jako rodzaj 200 (budowle dla górnictwa i kopalnictwa) w grupie 2 (obiekty inżynierii lądowej i wodnej), pomimo iż w ostatnim czasie wykształciła się również linia orzecznicza, zgodnie z którą opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości powinny podlegać wyłącznie budowle i urządzenia znajdujące się w wyrobiskach górniczych, natomiast samo wyrobisko rozumiane, jako „przestrzeń w nieruchomości gruntowej lub w górotworze powstała w wyniku robót górniczych” nie powinno stanowić przedmiotu opodatkowania. W 2008 roku Jednostka Dominująca zapłaciła łącznie 7.968 tys. zł podatku wraz z odsetkami, na rzecz gmin Cyców i Puchaczów.

Dnia 24 lutego 2009 roku oraz 17 marca 2009 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Lublinie wydało decyzje ostateczne w sprawie zobowiązań z tyt. podatku od nieruchomości związanego z wyrobiskami górniczymi za 2003 roku w gminach Cyców i Puchaczów, orzekając zwrot kwot podatku wraz z odsetkami zapłaconych przez Jednostkę dominującą na rzecz tych gmin w 2008 roku. Wójt jako organ I instancji nie jest uprawniony do wniesienia skargi na powyższą decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Niemniej jednak zgodnie z art. 53 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi [Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm], zarówno prokurator jak i Rzecznik Praw Obywatelskich mogą wnieść skargę do WSA od w/w decyzji, w terminie 6 miesięcy od dnia jej doręczenia stronie. Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostka dominująca uzyskała zwrot nadpłaconej kwoty od gminy Cyców w wysokości 1.638 tys. zł. W związku z powyższym, Jednostka dominująca ujęła przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zapłacone w 2008 roku kwoty podatku i odsetek (7.968 tys. zł) jako należności od Gmin Puchaczów i Cyców.

W oparciu o powyższe założenie oraz fakt podjęcia również przez inne gminy górnicze w Polsce działań zmierzających do obciążenia spółek górniczych takim podatkiem Grupa wyliczyła również kwotę zaległości z tytułu podatku od nieruchomości dla pozostałych okresów nieobjętych przedawnieniem i dla wszystkich gmin, na terenie, których prowadzi działalność wydobywczą. Oszacowana w ten sposób kwota rezerwy w wysokości 42.090 tys. zł. ujęta została w księgach na koniec grudnia 2008 roku.

20. Przychody ze sprzedaży

	Rok 2008	Rok 2007
Sprzedaż węgla	996.249	801.016
Sprzedaż ceramiki	2.501	17.991
Pozostała działalność	26.145	34.770
Sprzedaż towarów i materiałów	8.380	8.752
Razem przychody ze sprzedaży	1.033.275	862.529

21. Koszty według rodzaju

	Rok 2008	Rok 2007
Amortyzacja	136.182	122.054
Zużycie materiałów i energii	195.681	188.901
Usługi obce	169.623	174.900
Świadczenia na rzecz pracowników	337.742	279.161
Koszty reprezentacji i reklamy	8.407	7.502
Podatki i opłaty	51.340	23.164
Pozostałe koszty rodzajowe	15.030	18.698
Razem koszty rodzajowe	914.005	814.380
Koszty sprzedaży	(40.584)	(53.135)
Koszty administracyjne	(53.018)	(41.971)
Wartość świadczeń wytworzonych na potrzeby własne	(111.670)	(92.145)
Zmiana stanu produktów	11.266	7.712
Koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów	719.999	634.841
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7.865	8.556
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	727.864	643.397

22. Pozostałe przychody

	Rok 2008	Rok 2007
Odsetki	123	240
Otrzymane odszkodowania	741	2.189
Umorzenie podatku od nieruchomości	-	396
Pozostałe	358	737
Razem pozostałe przychody	1.222	3.562

23. Pozostałe koszty

	Rok 2008	Rok 2007
Odsetki	(226)	(1.902)
Darowizny	(2.749)	(1.029)
Opłaty egzekucyjne i kary	-	(962)
Pozostałe	(732)	(217)
Razem pozostałe koszty	(3.707)	(4.110)

24. Pozostałe zyski / (straty) netto

	Rok 2008	Rok 2007
Zyski / (strata) na zbyciu środków trwałych	(3.682)	(11.712)
Wynik na rozliczeniu skutków zdarzeń losowych	1.045	9.744
Różnice kursowe	(1.758)	622
Aktualizacja wartości zapasów	(838)	-
Pozostałe	(635)	(782)
Razem pozostałe zyski / (straty) netto	(5.868)	(2.128)

Wynik na rozliczeniu skutków zdarzeń losowych wynika z różnicy pomiędzy otrzymanym odszkodowaniem od zakładu ubezpieczeniowego (2008: 5.200 tys. zł, 2007: 20.000 tys. zł), a wartością aktywów zniszczonych w pożarze zakładu produkcji cegły (2008: 4.155 tys. zł, 2007: 10.256 tys. zł).

25. Przychody i koszty finansowe

	Rok 2008	Rok 2007
Przychody odsetkowe z krótkoterminowych depozytów bankowych	7.559	3.757
Inne	50	109
Przychody finansowe	7.609	3.866
Koszty odsetek:		
- kredyty bankowe	(5.553)	(807)
- rozliczenie dyskonta z tytułu długoterminowych rezerw	(3.197)	(1.840)
Prowizje	(310)	(5)
Koszty finansowe	(9.060)	(2.652)
Koszty finansowe – netto	(1.451)	1.214

26. Podatek dochodowy

	Rok 2008	Rok 2007
Podatek bieżący	51.681	26.615
Podatek odroczony	(5.565)	1.225
	46.116	27.840

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by, stosując stawkę podatku 19% (mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek):

	Rok 2008	Rok 2007
Zysk przed opodatkowaniem	201.907	122.141
Podatek wyliczony według stawki 19%	38.362	23.207
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	(808)	(8)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	8.562	4.641
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	46.116	27.840

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku od nieruchomości, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Wątpliwości interpretacyjne dotyczą m.in. klasyfikacji podatkowej wydatków na wytworzenie niektórych wyrobisk górniczych. Obecnie stosowana przez Grupę oraz inne spółki sektora węglowego praktyka polega na zaliczaniu bezpośrednio w koszty podatkowe okresu kosztów dotyczących wytworzenia tzw. wyrobisk eksploatacyjnych tzn. wyrobisk niestanowiących stałej podziemnej infrastruktury kopalni.

Jednakże świetle obowiązujących przepisów podatkowych nie można wykluczyć zastosowania innej niż prezentowana przez Grupę kwalifikacji tego typu kosztów dla celów podatku dochodowego od osób prawnych, co mogłoby potencjalnie prowadzić do korekt w rozliczeniach z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz ewentualnej zapłaty dodatkowej kwoty podatku. Kwota taka byłaby istotna.

Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

27. Zysk na jedną akcję

(a) Podstawowy

Podstawowy zysk na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku.

Rok 2008 Rok 2007

Zysk przypadający na akcjonariuszy Spółki	156.009	94.118
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.) (*)	23.014	23.014
Podstawowy zysk na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)(*)	6,78	4,09

(b) Rozwodniony

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na potencjalne akcje zwykłe powodujące rozwodnienie. Spółka nie posiada instrumentów powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. W związku z powyższym rozwodniony zysk na akcję równy jest podstawowemu zyskowi na akcję Spółki.

(*) z uwagi na podział akcji w stosunku 1:10 wartość zysku na akcję została wyliczona w oparciu o liczbę akcji po podziale.

28. Dywidenda na akcję

(a) Podstawowa

Podstawowy wskaźnik dywidendy na jedną akcję wylicza się jako iloraz dywidendy przypadającej na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku.

	Rok 2008	Rok 2007
Wypłacona dywidenda	5.638	50.008
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.) (*)	23.014	23.014
Dywidenda na jedną akcję (w złotych na jedną akcję) (*)	0,24	2,17

(*) Z uwagi na podział akcji w stosunku 1:10 wartość dywidendy na akcję została wyliczona w oparciu o liczbę akcji po podziale.

(b) Rozwodniona

Rozwodniony wskaźnik dywidendy na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na potencjalne akcje zwykłe powodujące rozwodnienie. Spółka nie posiada instrumentów powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. W związku z powyższym rozwodniona dywidenda na akcję równa jest podstawowej dywidendzie na akcję Spółki.

29. Wpływy pieniężne netto z działalności operacyjnej

	Rok 2008	Rok 2007
Zysk przed opodatkowaniem	201.907	122.141
- Amortyzacja środków trwałych (nota 7)	134.205	120.700
- Amortyzacja wartości niematerialnych (nota 8)	1.977	1.354
- (Zysk)/Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych (zob. poniżej)	(203)	11.712
- Koszty finansowe – netto (nota 25)	1.452	(1.214)
- Udziały w stratach/(zyskach) jednostek stowarzyszonych (nota 9)	99	423
- Zmiana zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych (nota 18)	19.869	(10.069)
- Zmiana stanu rezerw (nota 19)	52.652	(4.155)
- Pozostałe przepływy	4.785	137
Zmiany stanu kapitału obrotowego		
- Zapasy	6.720	(7.521)
- Należności handlowe oraz pozostałe należności	(34.560)	(17.922)
- Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	6.348	12.754
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	395.251	228.340
Bilansowa zmiana stanu należności	34.567	17.896
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(7)	26
Zmiana stanu należności dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	34.560	17.922
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań	(7.673)	30.921
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(14.021)	18.167
Zmiana stanu zobowiązań dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	6.348	12.754
Zwiększenia środków trwałych	313.907	278.964
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	14.021	(18.167)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	327.928	260.797

W rachunku przepływów pieniężnych na kwotę wpływów ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych składają się:

	Rok 2008	Rok 2007
Wartość księgowa netto	134	23.344
Zysk/(strata) na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	203	(11.712)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	337	11.632

30. Pozycje warunkowe

Grupa ma zobowiązania warunkowe z tytułu roszczeń prawnych powstających w normalnym toku działalności gospodarczej oraz z tytułu potencjalnych zaległości w podatku od nieruchomości.

Z tytułu tych zobowiązań warunkowych nie przewiduje się powstania istotnych zobowiązań poza tymi, na które utworzono rezerwy (nota 19) oraz poza opisanymi w notce 33.

W związku z zawarciem umowy kredytu długoterminowego obrotowego z Kredyt Bankiem S.A. w dniu 5 października 2007 roku, Grupa wydała weksel in blanco, wraz z deklaracją wekslową na sumę odpowiadającą kwocie zadłużenia z tytułu kredytu wraz z odsetkami oraz innymi kosztami Banku, celem zabezpieczenia spłaty wyżej wymienionego kredytu. Wartość wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 30 mln zł (2007 rok: 50 mln zł) i wykazana była jako zobowiązanie w skonsolidowanym bilansie Grupy.

W związku z zawarciem umowy kredytu długoterminowego obrotowego z PKO Bank Polski S.A. w dniu 27 maja 2008 roku, Grupa wydała weksel in blanco, wraz z deklaracją wekslową na sumę odpowiadającą kwocie zadłużenia z tytułu kredytu wraz z odsetkami oraz innymi kosztami Banku, celem zabezpieczenia spłaty wyżej wymienionego kredytu. Wartość wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 70 mln zł i wykazana była jako zobowiązanie w skonsolidowanym bilansie Grupy. Umowa kredytu przewiduje ponadto zabezpieczenia w formie potrącenia z rachunku bankowego Jednostki dominującej oraz przelewu wierzytelności ze sprzedaży węgla do wysokości zobowiązania z tytułu kredytu wraz z odsetkami.

31. Przyszłe zobowiązania umowne

Zobowiązania inwestycyjne

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte na dzień bilansowy, lecz jeszcze nieujęte w bilansie wynoszą:

	Rok 2008	Rok 2007
Rzeczowe aktywa trwałe	72.485	3.146
Wartości niematerialne	-	-
	72.485	3.146

32. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Kontrolę na Grupą sprawuje Skarb Państwa, który posiada 96,8% akcji Spółki.

Informacje o transakcjach ze spółkami powiązanymi ze Skarbem Państwa

Skarb Państwa jest jednostką powiązaną z Grupą, ponieważ posiada 96,8% udziału w kapitale akcyjnym Grupy. Zatem za spółki powiązane uznano jednostki rządowe i spółki, które są kontrolowane przez Skarb Państwa (bezpośrednio lub pośrednio).

Ponieważ Ministerstwo Skarbu Państwa nie przedstawia do wiadomości publicznej ani spółkom będącym własnością Skarbu Państwa kompletnej listy podmiotów, które są własnością lub są kontrolowane przez Skarb Państwa, Zarząd ujawnił w niniejszym sprawozdaniu finansowym transakcje z tymi jednostkami powiązanymi, które zostały zidentyfikowane na podstawie jego najlepszej wiedzy.

Wszystkie transakcje z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa są zawierane w normalnym trybie działalności Grupy i dokonywane na warunkach rynkowych.

W latach zakończonych 31 grudnia 2007 i 2008 roku najistotniejszymi dostawcami Grupy będącymi spółkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa były następujące podmioty: PKP Cargo S.A., PKP Cargo Zakład Przewozów Towarowych Lublin, Huta Łabędy S.A., Lubelskie Zakłady Energetyczne S.A., Fabryka

Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku***(Wszystkie kwoty w tabelach wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)*

maszyn Górniczych „Pioma” S.A., Przedsiębiorstwo Produkcyjno Górnicze „ROW-JAS”, Mostostal Kraków-Produkcja Sp. z o.o., Elektrometal S.A., REMAG S.A., Urząd Marszałkowski, Powiat Łęczyński, Kompania Węglowa S.A. Wartość obrotów z tymi podmiotami w kolejnych latach obrotowych oraz saldo zobowiązań Grupy wobec tych podmiotów na kolejne daty bilansowe kształtowały się następująco:

	Rok 2008	Rok 2007
Zakupy w okresie (*)	163.065	139.988
Saldo zobowiązania na koniec okresu (*) z uwzględnieniem podatku VAT	8.496	11.413

W latach zakończonych 31 grudnia 2007 i 2008 roku najistotniejszymi odbiorcami Grupy będącymi spółkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa były następujące podmioty: Elektrownia „Kozienice” S.A., Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A., Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Vattenfall Heat Poland S.A., PKP Cargo S.A., MPEC Sp. z o.o., Elektrownia Stalowa Wola S.A., Miejskie Przed. Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Węglokoks S.A. Wartość obrotów z tymi podmiotami w kolejnych latach obrotowych oraz saldo należności Grupy od tych podmiotów na kolejne daty bilansowe kształtowały się następująco:

	Rok 2008	Rok 2007
Sprzedaż w okresie (*)	897.208	722.390
Saldo należności na koniec okresu (*) z uwzględnieniem podatku VAT	91.603	59.859

Informacje o transakcjach z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

	Rok 2008	Rok 2007
Wynagrodzenie członków Zarządu	1.543	895
Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej	217	237

33. Zdarzenia po dniu bilansowym

Dnia 6 kwietnia 2009 roku Minister Środowiska stwierdził wygaśnięcie koncesji nr 156/94 udzielonej Jednostce Dominującej z dnia 26 sierpnia 1994 roku na wydobywanie węgla kamiennego oraz udzielił nowej koncesji na wydobywanie węgla kamiennego obowiązującej do dnia 31 grudnia 2031 roku w obszarze poszerzonym o pole „Stefanów”.

34. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Lubelskiego Węgla „Bogdanka” S.A. oświadcza, że z dniem 29 maja 2009 roku zatwierdza niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku.

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Mirosław Taras

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU

ds. Ekonomiczno-Finansowych

Główny Księgowy

mgr Krystyna Borkowska

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU

ds. Technicznych

mgr inż. Zbigniew Stopa

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU

ds. Handlu i Logistyki

mgr inż. Waldemar Bernaciak

CZŁONEK ZARZĄDU

mgr inż. Janusz Chmielewski